

EUKRATIDA.

K.

2. Krst.

(Nadaljevanje).

EMNA noč je razprostrtiral svoja črna krila nad mirno Luzitanijo. V sladkem snu je počivala vsa narava, zbirajoč si novih življenjskih moči za veličansko delo prihodnjega dne, katero ji je naloženo od Stvarnika. Vse je bilo mirno, kakor bi vse izumrlo. Le morski valovi tam na obrežju so se igrali in se tako nemirno stegovali ven iz svojih, od Stvarnika jim odločenih mej, ter pridno prali snežno beli pesek morskega obrežja. Med seboj so pa žuboreli in šumljali, kakor bi si pripovedovali večno lepo zgodbo o modrosti in dobroti Onega, ki jih je ustvaril tako skrivnostne in tako neizmerne. Slavček v bližnji goščavi je drobil tako milo, tako sladko svojo večerno molitev, kakor sladki odmev ljubezni in hvaležnosti cele narave do Onega, ki je vse tako lepo naredil, vse tako modro vodi in vse tako očetovsko ohranjuje — ljubega Boga, v nebeških višavah.

Mile zvezdice tam visoko, visoko na nebesnem oboku so se pa tako ljubko in brezskrbno smehljale speči zemlji, kakor

male večne lučke pred tronom Onega nezmernega in velikega Boga, ki je njim, ljubim zvezdicam, odločil tako veličanski prostor, kjer morejo tako nemo teno že toliko tisoč letij plesati svoj ples veselja in radosti Njemu v zahvalo, ki je tako neizmeren in vendar tako dober, da za vsako njih skrbi kakor dober pastir za vsako svojih ovčic.

V Braga Augusta v Luzitaniji je bilo vse mirno. Vse mesto je spalo sladek sanj. Prav nič se ni ta noč razločila od drugih noči, dasi je ta noč zakrila pod svoje temno krilo nov strašen čin okrutnosti poganstva — mučenje blage Eukratide — slabotnega dekleta, hčere senatorja Oteomero.

Visoko je že stala zvezda večernica. — Nočna straža pred palačo Kasta, deželnega poglavarja in namestnika cesarjevega, se je ravno premenila in stražnik je naznanil polnoč s svojim otožnim glasom, potem se pa zavil v svoj vojaški plašč, se stisnil v kot in zadremal.

Vse mestne ulice so bile prazne in temne. Nobenega glasu nisi čul.

Pač! Pogledaj, kaj je to!

Od "Amfiteatra" sem, po stranjski ulici, najbolj zapuščeni v celém mestu,

kjer so stanovale samo najbolj revne družine, se pomikajo počasi črne postave.

Nekako dvajset jih mora biti. Vsi so zagrneni v težne nočne plašče. Še obraz imajo vsak zakrit s temnim pajčolanom. Drug za drugim gredo počasi in previdno, da bi ne vzbudili najmanjšega šuma ali glasu. Zato, glej, so vsi bosí. Da, niti najbolj občutljivo uho, ko bi šel ves sprevod mimo, bi komaj čulo najmanjši šum. — Nekako v sredi tega čudnega nočnega spreveda pa neseti dve teh postav nekake nosilnice, zakrite s črnim prtom, kakor bi nesli človeka.

Ravno gredo čez ulico, od koder se vidi naravnost k Kastovi palači. Prva postava se za trenutek ustavi in skrbno motri na vse strani, ako morda kdo ne vidi, ali je v bližini. Ko se prepriča, da je vse varno, da znamenje z roko in cel sprevod gre čez ulico dalje, dalje ven iz mesta proti morju...

Kaj je neki to? Kam gredo?...

Že so skoraj zunaj mesta, prav blizu morja, kjer se cesta loči; ena gre dalje proti jugu ob morju, druga je pa zasebna pot palače senatorja Oteomera. Na to zadnjo zavije sprevod. Že so pri obzidju, s katerim je bilo obzidano posestvo senatorjevo. Pri velikih vratih se vstavijo in prvi v sprevedu potrka na lahko na vrata, ki se takoj odpro in več črno zagrnenih oseb se opazi v temi. Vidi se, da so že čakale na ta sprevod, kajti takoj so se vsi pridružili in sprevod se je dalje pomikal po vrtni cesti med gredicami proti palači. Vrata so se pa zopet tako hitro zaprla za sprevedom, kakor so se hitro odprla na trkanje.

Velika sobana v Oteomerovi palači je bila razsvetljena in tja gre ta čudni sprevod.

Molče so vsi vstopili. Nosiči so položili nosilnice na divan sredi sobane in molče odstopili.

Velika krepka postava stopi k nosilnicam in odgrne črni prt, ki je kril te nosilnice.

"Eukratida, dete moje! Moje dete, Eukratida!" in jedna izmed teh črnih po-

stav, ki je prišla s tem sprevedom, pade k divanu na kolena.

Vsi odgrnejo svoje pajčolane, s katerim so imeli zakrita svoja lica. Krščanska občina iz Braga Augusta je bila to. Vsi so bili, kolikor jih je še ostalo od krutega preganjanja.

"O dete moje!" je jokal Oteomero, kajti on je bil to, poleg mrtve svoje hčere.

Velik jok je nastal po celi palači. Vsi sužnji, ki so ljubili Eukradito kot mater, so prišli bližje, poklekneli okrog divana in jokali kakor otročiči okrog mrtvaškega odra svoje matere.

Motna luč velikih in krasnih kandelabrov je skrivnostno razsvetljevala sobano. Prijetno dišeče kadilo se je dvigalo iz malih kadilnih ognjišč na vsaki strani proti stropu in napolnilo celo hišo s prijetnim vonjem.

Eukratida je pa mirno spala večno spanje svete mučenice in junakinje za svoje prepričanje in svojo vero. Ves obraz je bil s krvjo oblit in umazan. Vendar je nebeška blaženost odsevala iz tega svetega obraza in pričala o neizmerni blaženosti, katero je občutilo njeno sveto in plemenito srce v zadnjih trenutkih, predno ga je ustavil rabeljnov meč, katerega ji je zasadil v junaška prsa, ko je njena duša zagledala v vsej lepoti in slavi Onega ljubljene Boga in Gospoda Jezusa, za katerega je dala svoje življenje, ko je zagledala nezmerno krono slave kot plačilo za njeno žrtev za vero in — očeta.

"Dragocena je smrt pravičnih njegovih pred obličjem božjim!" spregovoril je slovesno škof Feliks. "Dragocena je pa morala biti zlasti smrt naše blage sestre, ranjke Eukratide. O, bratje, povelečujmo Gospoda danes za tako krasno krono zmage, katero je izvojevala naša sestra Eukratida, ki ji je odprla večna vrata slave pri Bogu in Gospodu našem Jezusu Kristusu. — Oteomero, ne jokaj! Trda je bila skorja poganstva, ki je krila tvoje srce, mrzel je bil led sovraštva do pravega Boga! Toda raduj se! Tvoja hči je prebila to skorjo in ogrela

tvoje srce. Veseli se, kakor se veselimo mi vsi s teboj! Njena kri ti je kupila dragocenih darov — milost božjo, — — sveto vero, ki bode tudi tebi odprla pot do te večne slave, — k svoji hčeri. Imel si hčer junakinjo! Bodi tudi ti, njen oče, junak!"

Oteomero se je zravnal, si obrisal solze in kleče pred divanom uprl svoje objokane oči v obraz svoje tolikanj ljubljene hčere in molče poslušal besede svetega škofa.

Težka bol je stiskala njegovo očetovsko srce. To pa toliko bolj kolikor bolj se je zavedal, da je vsega tega pravzaprav samo on sam kriv. Hotel je uničiti vse kristjane, pa je uničil tudi svojo hčer.

Mirno je poslušal govor, in se premagoval. Toda slednjič ga je premagalo. Omahnil je na divan in omedlel.

Vzdignili so ga in ga posadili na stol, kjer se je takoj zopet zavedel. Ko je bil zopet popolnoma pri sebi, dvignil se je s pomočjo dveh sužnjev, ki sta ga podpirala, dvignil svoje roke proti škofu in jokaje zaklical:

"Oče, prosim te, ne odlašaj več! Nisem sicer vreden. Vendar ne odreči mi

te tolažbe. Predno gre žrtva za mojo dušo iz moje palače, naj bo tudi njena cena izplačana. Prav tu pri mrtvem truplu moje hčere, katero sem jaz umoril, naj bom krščen. Želela si je, da bi bila v življenju pričujoča pri mojem krstu, naj bode pričujoča vsaj mrtva. Prosim te, lepo te prosim."

"Bratje, slišali ste prošnjo Oteomera! Ali mislite, da smemo, da moremo spolniti to željo?"

"Oče, tudi mi te zanj prosimo!"

"Dobro! Kjer je že Bog krstil, naj človek ne odlaša! Oteomero, krščen si že s krvijo svoje hčere mučenice, ne bom ti odrekel te milosti tudi jaz."

Po sveti daritvi, katero je opravil na to škof Feliks, je pristopil k oltarju Oteomero in bil krščen.

Vsako oko je bilo solzno, ko je ta ubogi starček, en dan preje še smrtni sovražnik Kristusov, klečal sedaj pred znamenjem tega Kristusa in mu prisegal zvestobo.

Po svetem krstu je Oteomero zopet pokleknil k divanu in se zjokal.

"Oh, hči moja! O dete moje! Odpusti svojemu nesrečnemu očetu, odpusti! Jaz,

Zasačena kristjana v katakombah.

jaz tvoj lastni oče, sem kriv tvoje smrti. Z mojim smrtnim sovraštvom do kristjanov in do pravega Boga sem tvoj morilec. Zato, dete moje, odpusti! — Vendar, hvala ti, srčna hvala, dobra hči, za to velikansko tvojo žrtev za me, za me... tako nesrečnega svojega očeta..." Jok mu je za trenotek zaprl besedo. Vendar takoj se je zopet premagal.

"O, nebesa! Poveljujte z menoj mojega dobrega Boga! O, duša poj slavo Onemu, ki je tako dober do mene, tolikega in tako zagrizenega sovražnika svojega. Mesto kazni, katero sem si tako zaslužil, dobil sem toliko milost — sveto vero, ljubezen božjo! O, Gospod Jezus, kako si dober!"

Nato se obrne k navzočim kristjanom in pravi: "Bratje, tudi Vas in celo cerkev prosim odpuščanja! Jaz sem oni nesrečni človek, ki sem po celi Luzitaniji zakrivil prelivanje toliko nedolžne krščanske krvi, toliko mučeniških smrti... Odpustite mi!... Prosite z menoj dobrega Boga, da mi tudi on odpusti..."

Dalje ni mogel. Omahnil je nazaj na divan, zakril svoj obraz z rokami.

"Sin moj", nagovoril ga je škof Feliks, "vse je pozabljeno, vse odpuščeno! Kri Kristusova in kri tvoje hčere Eukratide je izmila vse grehe. Bog je dober, neskončno dober! Poglej proti nebu, ta vesoljni prostor, pa ga zmeri, ako moreš. Tako veliko je usmiljenje božje, ki se

ne da zmeriti, ne pozna, ne mej, ne števila, ne teže. Zaupaj vanj! Ne bo gledal sedaj, kakšen si bil, temveč, kakšen bodeš v prihodnje!"

"O, ko bi mogel dati tudi jaz svojo kri za to sveto vero, kakor moja hči!"

"Mučeniška krona je milost božja, katero Bog da onemu, kateremu sam hoče! Ako bode Bog hotel, jo bodeš dosegel tudi ti!"

"Vse, vse sem pripravljen storiti, vse pretrpeti, samo da vsaj nekoliko poravnam in zadostim za svoje velike grehe, katere sem storil v svoji strašni zaslepljenosti! O, kako sem mogel biti tako krut!"

"Bratje, molimo za našega novega brata Oteomera! Težak bo še boj, kateri ga čaka. Težke bodo ure za starega očeta, ko se bode ločil od svoje hčere in ostal sam. Molimo zanj, da bi bil junaški, da bi junaško tudi vstrajal v svoji veri, tlo smrti, kakor je bila junaška njegova hči..."

Precej proti jutru je že bilo, ko se je razšla mala krščanska čredica od službe božje. Tiho in skrivaj so se razkropili vsak na svojo stran in se razšli po mestu.

Ostala je le mrtva Eukratida in Oteomero. Sužnji so umili truplo, ga mazili s dišečimi mazili in pripravili za pokop.

(Dalje sledi).

V VLAKU. K.

Utrujen po tridetedenskem misijonu vsedel sem se v Wheelingu na vlak neke nedelje večer, tako pripoveduje slovenski misijonar. Kajpada sem takoj zadremal, kakor hitro je vlak odrdral iz postaje proti zakajenemu gradu očeta Pitta. Kake pol ure sem moral spati, ko me predrami precej glasno govorjenje na sedežu takoj za menoj. Dva možka slovenska glasova sta bila. Ko sem se

popolnoma predramil, me je zbudlo pogosto vmešavanje najgrših slovenskih kletvic v njiju pogovor.

Pač res čudno, da nekateri možki misli, da ni pogovor za nič, ako ni zabeležen z raznimi "hudički", ali "krščenimi", morda celo "krvavimi", s kakimi "cru-cifixi", ali s še gršimi kletvicami.

Radoveden sem bil, kdo mora to biti. Pogledam nazaj.

Dva krepka slovenska fanta sta sedela in se pogovarjala. Videlo se jima je takoj, da "ga" je bilo danes dopoldne malo preveč.

Kdaj sta vstopila, na kateri postaji, nisem vedel, ker sem spal. No, pa me tudi ni zanimalo. Zanimalo me je pa toliko bolj njih govorjenje.

Sicer ne poslušam rad pogovorov sopotnikov na železnicah, ker nihče nima rad, da kdo drugi sliši, kar mu ni nič mari. Vendar ta dva fanta sta tako glasno govorila, da sem moral slišati vsako besedo, zlasti še, ker sta govorila malo naprej nagnjena, toraj skoraj meni na ušesa.

"Dva slovenska izgubljenčka!" sem si mislil.

"To se bode začudil "stari" jutri zjutraj, ko bode opazil, da naju ni več. da sva mu "popihala", misli jeden, oni na moji levici pri oknu.

"In pa da sva mogla tako skrivaj neopaženo odnesti svoja kovčeka in vse svoje stvari!" meni drugi in se glasno zasmije.

Pač nista mislila, da bi kdo v vlaku mogel razumeti slovensko.

"Koliko si mu ostal dolžan?"

"Jaz? Mislim, da za tri mesece! Koliko pa ti?"

"Pri meni bode pa rajš več! Sicer pa kdo ve, koliko? Saj nisem nikdar vedel koliko sem mu bil dolžan."

"Ona! Ona! Ta bo gledala!"

"Zlasti za teboj! Tebe je rada vide-la!"

"Beži, beži! Vrjemi, Jože, da sem vesel, da sem zbežal. Tu res ni bilo več ob-stanka!"

"Da, kar je preveč, je pa preveč! Poglej po dva dolarja petdeset sem služil na dan skoraj tri leta, od kar sem tu, pa koliko imam? Nič! Še dolg!"

"Kako, moreš imeti, ko smo pa vedno delali za "boarding bossa". Zadnjo "pay-day" sem dobil skoraj 40 dol. Zabil sem komaj največ kakih 10 dol., vse drugo sem pa njemu moral dati za stroške. To vendar ne gre!"

"Da! To ti je bil tiček! Kako zna fante napeljevati, da sproti vse zapijejo!"

"Pa ko bi še vsaj pošteno delal! Ko je človek pijan, saj ne ve, kaj dela?"

"Seveda, takrat pa dela "bos" s človekom kar hoče! Vzame, kolikor hoče! Računa, kolikor hoče."

"Saj smo vsi samo zanj delali!"

"In ona, ona, ta zna!"

"Nič vredna ženska je!"

"Res smo mi Slovenci neumni, da se damo slepiti! Veš kaj, da se mi je začelo gnjusiti naše življenje v gozdu!"

Povest, katero sta dalje razvijala v svojem pogovoru, je bila žalostna, silno žalostna! Vendar mi ni bila neznana. Kolikrat sem je že slišal. Kolikrat jo videl na lastne oči!

West Virginia je po zaslugi fanatikov suha. Saloone so pozaprl. Toda s tem pa niso omejili pijančevanja. Ravno nasprotno! Dosegli so, da je skoro vsak "boarding house" beznica, nekak saloon in prava jama razbojnikov. Vsak gospodar si naredi pijačo doma. Ako ni grozdja, videl sem, da so si kupovali "rozin", te namočili in stisnili kakor grozdje, nalili žganja vanj in ta pijača vpijani človeka kakor muho, hujše kot vsak "whiskey", ali kaka druga pijača. Nekateri brezvestni gospodarji potem to "brozgo" za drag denar prodajajo svojim stanovalcem in opijajo nesrečne žrtve njih brezvestne lakomnosti po denarju in delajo z njimi kar hočejo.

In o takem brezvestnem gospodarju sta se ta dva revčka pogovarjala. Da se ga pa rešita, sta mu ušla, če tudi nista poravnala vsega, kar sta mu bila dolžna.

"Koliko je pa on on meni ukradel?" izgovarjal se je jeden izmed njiju, da bi opravičil svoj beg.

Solza sočutja se mi je prikradla v oči, ko sem čul to žalostno povest. Zlasti še, ko sem iz lastne skušnje videl, kako podivjajo in posirove taki siromaki. Ne vzeme jim tak gospodar samo denarja, vzame jim, kar je veliko strašnejše, poštenje, sramežljivost, vero, vse, vse, kar je

plemenitejših čutov pri človeku in naredi iz dobrih slovenskih fantov in mož — zveri! In taka stanovanja so zibel naše-ga slovenskega socializma v Ameriki.

Kakor sem spoznal iz njiju pogovorov, se nista nameravala peljati prav Pittsburg. Bala sta se, da bi jih kdo ne videl. Nameravala sta izstopiti v Carnegie.

"Nekoliko prijaznih besedi jima ne bo-de škodovalo", sem si mislil, zlasti ker nista popolnoma pijana.

"Slovensko govoricu čujem. Ali sta Slovenca?" se obrnem k njima.

Osupnila sta oba, tako da sta pozabila odgovoriti.

"Ne zamerita fanta! Čul sem vajino povest, katero sta tako glasno povedala, da sem jo moral čuti."

Nobeden ni odgovoril.

"Prav sta naredila, da sta ušla iz take-ga zverinskega brloga!"

"Je bilo res že malo preveč!" odgovori mlajši vidno osramoten.

"Čudim se vama le, kako sta mogla tako dolgo ostati v takih razmerah? Bog se vsmili, saj to vendar ni človeško življenje!"

"Kakor živali!"

"Slabše, kakor živali! Tudi divje zveri v gozdu tako ne živijo!"

"Saj veste, mlad človek in neumen! Saj ne spozna!"

"Mladost je norost!" meni starejši.

"V resnici, fanta, jako lepo se mi zdi, da sta se rešila. To je znamenje, da nista še ravno tako slaba fanta."

"Eh, gospod, slabo je slabo po naših stanovanjih!"

"Kajpada! Saj drugače biti ne more! V cerkev nikdar. Samo slabe časnike! Samo pijačevanje, grdo govorjenje, preklinjevanje! Kaj čuda, ako človek podivja! Kakšen bi moral biti, da bi se ne okužil!"

"Prav imate, gospod! Ali ste vi, slovenski gospod?"

"Da, spal sem, pa sta me zdramila s svojim glasnim pogovorom in s svojimi 'hudički!'"

"Vidiš, zakaj tako glasno govoriš?", o-črega starejši mlajšega,

Moral sem se jima nasmejati.

"Gospod, malo ga imava v glavi", spo-ve se mlajši.

"Sta se najbrže 'korajže' napila?"

Nasmejala sta se, revčeka.

Nova solza se mi je utrnila v očeh.

Pogledala sta me tako zaupno in videl sem skozi motne oči njih dobro sloven-sko srce. Kako lahko bi bila to dobra in poštena fanta, da bi jih bil vesel Bog in njih cerkev in njih narod. Tako pa...? Revčeka! In koliko imamo takih revče-kov! Bog se nas usmili!

"Kam pa sedaj?"

"Po Ameriki!"

"Seveda, meni tujcu ne moreta poveda-ti, kam gresta, in prav imata! Pojdita, ka-mor hočeta! Samo v take razmere ne več!"

"Gospod, nikoli več!"

"To je prav! Kaj pa ima človek od ta-kega življenja?"

"Nič! Pijano glavo in prazen žep!"

"In vničeno življenje za vedno", sem dostavil.

"Res je!"

"Vendar eno reč bi vaju pa vendar pro-sil, fanta. Ali bi mi jo hotela storiti?"

"Kaj pa?" vprašala sta radovedno.

"Če mi obljubita, da mi bosta spolnila, kaj vaju bom prosil?"

"Povejte preje, kaj hočete?"

"Iz vajinih pogovorov sem spoznal, da sta vendar še dobra fanta. Samo nesreč-na sta bila, da sta zašla v tako žalostne razmere. Najbrže imata doma dobro ma-ter, ki pridno za vaji moli. Ko sta šla od doma, vama je vajina mati dala gotovo vsakemu rožni venček. Ali ga še imata?"

"Da, meni ga je dala moja mati, pa sem ga že davno zgubil. V gozdu bi si ga tu-di ne upal komu pokazati, preveč bi se potem norčevali z mene."

"Meni ga je tudi moja mati dala. Na Brezjah sva se ločila. Pa sem ga tudi zgubil."

"Dobro! Danes sem ravno skončal sv. misijon v B., imam seboj nekaj rožnih venčkov. Ali bi hotela sprejeti, ako va-ma dam vsakemu jednoga?"

"O, prosiva!"

"Pa ga ne bosta proč vrgla?"

"Ne!"

"To me veseli. Vidim, da imata še dobro srce. Tu imata vsak svojega. Vesta kaj, sedaj ko sta spoznala, kam tako življenje pripelje, nikdar več ne pojdita v kraj, kjer ni slovenske cerkve. Priporočajta se Mariji, pa vama bode pomagala premagati vse zapreke!"

"Hvala!" in vtaknila sta vsak svojega v žep.

"Kdo pa ste, gospod, da bova vedela, kdo ga nama je dal?"

"Jaz sem Rev. Gotovo sta že slišala to ime!"...

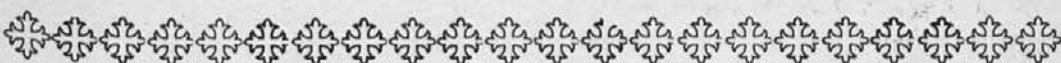
"Carnegie! Carnegie!" zaklical je sprevodnik.

"Doli morava!"

"Z Bogom, fanta!"

In ločili smo se.

Pet let je od tega dogodka. Popolnoma sem že pozabil na ta slučaj. Te dni pa sem dobil iz V. Kans. pismo, ki me je jako presenetilo. Glasi se:

Iz Slovenskih Naselbin.

New Yorški župnik, Very Rev. Benigen Snoy O. F. M. prav kar obiskuje zopet slovenske družine po New Yorku in pripravlja svojo župnijo na sv. misijon, ki se bode vršil po veliki noči.

—o—

Slovenska služba božja za Brooklynske Slovence, se je slovesno začela na božični dan s slovesno sv. mašo ob pol 11. uri v cerkvi Žalostne Matere Božje na Harrison Pl. in Morgan Ave. Udeležba je bila že takoj pri prvi službi božji jako lepa. Sedaj pa narašča od nedelje do nedelje. V resnici, sedaj se še le vidi, kako velika je bila potreba, da se je tudi za Brooklyn poskrbelo. Kar je pa posebno lepo, je to, da je v cerkvi vedno skoraj več mož, kakor žena. Vsako nedeljo je služ-

"Častiti gospod!

Gotovo ste že pozabili na nek dogodek v vlaku med Wheelingom in Pittsburghom pred petimi leti. Vi ste zadržali v vlaku pa sta vaju dva fanta s svojim govorjenjem zbudila. Všla sta iz stanovanja, kjer ni bilo dobro. Vi ste dali vsakemu po jeden rožni venček za spomin. Midva, ki Vam piševa to pismo, sva ona fanta. Vi ne veste, kako sva Vam hvaležna za Vaše besede in za Vaš darček. Prepričana sva, da naju je samo ta rožni venček rešil. Iz Carnegie-ja sva odšla v Cleveland. Tam sva opravila dobro spoved in potem odšla sem v to naselbino. Oba sva že oženjena in najini ženi Vas tudi lepo pozdravljati. Vsi živimo srečno. Še danes hranimo Vaša rožna venčka in ga pogosto — molimo. Ta Vaš rožni venček naju je pomnil na Boga in na Marijo in isti večer, ko sva prišla v Carnegie, predno sva šla spat v hotelu, sva po dolgih letih prvič zopet pokleknila in zmolila sv. rožni venec..."

Že dolgo nisem bil kakega pisma tako srčno vesel, kakor ravno tega.

ba božja ob pol 11. uri, popoldne pa ob 4-ih. Cerkevno petje oskrbuje nov cerkveni pevski zbor, ki se je ustanovil v nedeljo 7. januarja. Petje podučuje g. Ignacij Hude, ki oskrbuje tudi orglanje pri sv. maši. — Brooklynski Slovenci, le tako naprej!

—o—

Sv. misijon bode v Pittsburghu v Slovenski cerkvi Matere božje enkrat v postu. —

—o—

40-urna pobožnost v Steeltonu, Pa. se je v decembru jako lepo izvršila. Od slovenske čč. duhovščine sta bila navzoča Rev. J. Tomšič iz Forest City, Pa., in Rev. Anzelm Murn O. F. M. iz So. Bethlehem, Pa.

Mladeniško društvo Žalostne Matere Božje v Clevelandu, O., bode praznovalo letos 24. aprila desetletnico obstanka. Društvo se pripravlja za to priliko, da bode to slovesnost kolikor mogoče lepo proslavilo. Mladeniško društvo Žalostne Matere Božje je jedno izmed najprominentnejših slovenskih društev v Clevelandu. Ustanovitelji so lahko ponosni na delo in trud dolgih desetih let.

Društvo Lira v Clevelandu, priredi 11. februarja igro "Prisegam" iz Koledarja "Ave Maria".

V Chicagi, priredi društvo Marija Pomagaj, št. 78. dne 28. januarja popoldne in zvečer krasno igro "Prisegam" iz letošnjega koledarja "Ave Maria". — Vsem rojakom v Chicago priporočamo, da gredo gotovo to krasno igro gledat. Igra je jako težka za igralce, ker je treba silno paziti, da se vse uredi kolikor mogoče natančno, da se pokažejo čustva pri posameznih ganljivih prizorih, ker druga če nima igra tistega vpljiva, kakor ga bi imela drugače. V New Yorku je imela ta igra velikanski uspeh. Prepričani smo, da bo imela isti enaki uspeh tudi v Chicago, kakor tudi v Gilbertu.

Forest City, Pa. — Društvo sv. Ane, št. 120. K. S. K. J. namerava prirediti gledališko predstavo "Ljudmila" in sicer v korist razpadajoče slovenske cerkve. Pričakovati je dober uspeh, ker bodo sodelovala tudi druga društva in pa dični pevski zbor "Zvon" pod spretnim vodstvom g. P. Srnovršnika. Pevsko društvo "Zvon" vživa med rojaki veliko priznanja in naklonjenosti.

Joliet, Ill. — Dne 7. t. m. je priredilo dramatično in podporno društvo "Triglav" Meškovo žaloigro "Mati". Udeležba je bila povoljna. Društvo "Triglav" je lahko ponosno na svoj uspeh.

V Mineral, Kans., je ubilo v jami 8 Slovencev. Priporočamo jih v molitev vsem rojakom, kajti, težko, če so bili pri-

pravljeni za ta strašni trenotek. — Rojaki, čujte, ker ne veste ne ure ne dneva! Nesrečnim žrtvam pa: Naj v miru počivajo!

Č. g. Father Ciril je vsled svojega gorečega delovanja, za čast božjo nekaterim trn v peti, kar mu pa je samo v čast!

Dodson, Md. — Mr. J. Vaukna, blagega moža je pobilo v jami pred dvema meseci. — Hvala Bogu, upanje je, da se bode še pozdravil.

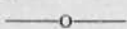
Priporočamo ga v molitev.

V Denver, Colo. — Slovenci skupno s Hrvati resno mislijo na ustanovitev svoje lastne župnije. Tako je prav! Vstrajnosti je potreba, pa se bo dosegla njih želja. V Barbeton, O., že eno leto prosijo za lastno župnijo in duhovnika. Clevelandski škof je prosil č. g. duh. vodjo K. S. K. J. Rev. J. Černeta, iz Sheboygan, Wis., da bi mu preskrbel slovenskega duhovnika za Barbeton.

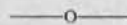
V Indianapolis, Ind. so imeli kaj vesele božične praznike. Nabavili so si novi veliki oltar, ki stane \$950.00. Pri polnočnici se je na njem prvič darovala sv. maša. Cerkev je bila pred kratkim poslikana. Za prihodnji Božič se pripravljajo, da bodo kupili nove orgle.

"Vogrszki Szlovenecz" je naslov novega katoliškega lista, ki je začel izhajati za sedaj v So. Bethlehemu, Pa. Izdaja ga "Szv. Jozsefa tiskarnszka Co. iz So. Bethlehem, Pa. Narocsnina za farnike vszakse szlovenszke fare \$1:50, za vse je \$2.00". — Izhaja vsaki teden v soboto. — Pred nedavno je začel izhajati tudi v So. Bethlehemu med ogrskimi Slovenci list "Svobodna Reič" (Svobodna beseda), ki je pa popolnoma mažaronski in protestantski list. Da bi se ubogi ogrski Slovenci ustavili napadom na njih vero in narodnost proti Chicaški "Zvezdi Vogrszkih Szlovenecov" in proti So. Bethlehemski "Svobodni Reiči" so ustanovili ta list. — Ker je list popolnoma v katoli-

škem duhu pisan in ima križ na svoji glavi, ga priporočamo tudi vsem drugim ostalim Slovencem. Sicer ga bodo težko brali, ker je pisan v slovenščini, pokvarjeni z ogrskimi šolami, vendar pa s tem podpirajo dobro stvar. Upravništvo lista je "Vogrski Slovenec", 62. St. Marks Pl., New York. Uredništvo je pa "Vogrski Slovenec", 408 E. Fifth St., So. Bethlehem, Pa. — Ta list bode zanimiv za to, ker se lahko vidi, kako smo mi ubogi Slovenci preganjani in kako podlih sredstev se poslužujejo naši sovražniki v Avstriji, da bi nam ukradli našo vero in našo ljubo materinščino.

Dosmrtnih naročnikov se nam je do sedaj priglasilo 9. Dosmrtni naročniki se še vedno sprejemajo in se bodo vedno sprejemali, kadarkoli se kdo priglasi. Tudi odgovarjamo ne nekatera vprašanja, da se svota \$15.00 lahko razdeli na dva ali celo tri obroke tekom enega leta. Lahko se plača tudi letos polovico in drugo leto polovico.

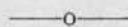

Koledar "Ave Maria" nam je pošel že sredi decembra. Vendar dobivamo še vedno dan na dan novih naročil. Kdo bi bil mislil, da ga bomo toliko prodali! Ko bi se bili le malo nadejali, bi ga bili več tiskali. Drugo leto ga bomo tiskali sami, bo že lažje, ker bo mogoče stavek ohraniti in ako bo veliko naročil, ga bomo lahko izdali v drugi izdaji. — Sicer pa imamo nek drug načrt, kako bi se to uredilo, da bi bilo v korist našim rojakom po Ameriki. Toda načrt še ni do dobra premišljen, da bi si upali za sedaj na javno z njim.

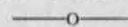
Amerikansko-slovenski molitvenik, je že dotiskan in je že pri knjigovezu. V malo dnevih upamo, da bode mogoče ga razposlati po Ameriki. Tudi za ta molitvenik smo dobili naročil že za polovico prve izdaje. Kakor sodimo po pismih, katere smo dobili glede tega molitvenika, je bilo v resnici že skrajna potreba, da smo ga izdali. — Kdor ga še želi naj si ga nemudoma naroči, da zopet ne bode

prepozno, kakor je bilo za marsikoga pri Koledarju. Cene so: v platno vezan 60c., v usnje \$1.00 in v elegantno vezavo \$1.25. Naši zastopniki, čč. gg. duhovniki in sestre učiteljice, kakor tudi prekupci dobe znaten popust, ako ga naroče vsaj 25 iztisov.

Naši naročniki so se obilno odzvali naši prošnji v številki meseca decembra. Dve tretjini naročnikov nam je poslata v decembru svojo naročnino. Nekateri so jo plačali za tri, štiri ali celo pet let naprej. Pa ne samo to! — Malo naročnikov nam je poslala samo svojo naročnino. Velika večina nam je poslala poleg svoje naročnine še nekako 625 novih naročnikov, česar bi si nikdar ne bili mislili. Da, v decembru minulega leta se je pokazalo, kako smo res z našimi naročniki združeni v ljubezni. Bili smo ginjeni ko smo prebirali krasna pisma, katera so nam pisali, s kakim veseljem so vsi pozdravljali naše načrte za to leto, zlasti pristrčno pa to, da izhaja letos "Ave Maria" dvakrat na mesec.

Bali smo se, povemo naravnost, ko smo se odločili za dvakrat na mesec. Bali smo se posebno, ker smo bili primorani povišati naročnino, kaj bodo rekli na to naši naročniki, ali se ne bodo pri sedanjji veliki draginji ustrašili in odstopili?! — Toda ne! Niti jeden nam ni pisal, da bi se pritožil! Pač pa je vsakdo pisal, da dá z veseljem, ako treba še več, za tako lep list, kakor je naš ljubi "Ave Maria". Ko bi se ne bali lastne hvale, priobčili bi ta pisma, katera smo dobivali, v decembru. Toda tega nočemo. Mi sebi prav nič ne pripisujemo! Mi vemo, da vse, kar storimo, je samo božje delo. Kajti, ko bi ne bilo božje delo, bi bilo že davno propadlo vse skupaj pri tolikih težavah in nasprotstvih, katere smo morali premagati v teh devetih letih.

Za cel tisoč se letos "Ave Maria" več tiska, kakor se jo je pa decembra meseca. Ali ni to veselje in radost? — Bog in Marija naj obilo plačata vsem našim dobrim naročnikom za toliko pomoč! Ka-

ko smo s hvaležnostjo na božični dan opravili obljubljeni sv. mašo za naše dobrotnike. Da, goreče smo prosili, da bi Bog povrnil obilo onim, ki toliko žrtvujejo za njegovo čast!

—O—

Prva letošnja številka, kakor tudi ta, druga, sti bile že tiskane doma na našem Lynotip-stroju. S prvo smo imeli velike težave, kajti, kakor vsak začetek, tako je bil tudi naš težek. Vendar, šlo je, in upamo, da bode šlo veliko bolje od mese-

ca do meseca. Ako toraj pogledate prvo in to, drugo, številko, mislimo, da je bil dober začetek, za kar smo hvaležni Bogu in Mariji!

—O—

Nekdo nam je v mesecu decembru pokradel pošto. Ker pa ne moremo izvedeti, katera pisma so bila med tem ukradenimi, prosimo vse one naročnike, ki so nam pisali v decembru, pa še niso dobili potrdila plačane naročnine, da naj se nam nemudoma priglasijo.

Mati, ljubeznjiva, prosi za nas!

S prvo številko smo imeli nekoliko zamude, kar so nam naši naročniki gotovo drage volje odpustili, če so jo tudi morda težko čakali.

V nekem listu sem čital besede "Ave Maria miruj!" Ne morem si kaj, da bi Vam ne pisal in nasproti temu klicu ne zaklical: "Ave Maria bojuj se še nadalje tako nevstrašeno, kakor si se do sedaj!" Ne boj se nikogar! Nek nemški pregovor pravi, da to ni najslabše sadje, na kate-rega sedajo ose. Le pogumno naprej in ničesar se ne vstrašite! Resnica oči kolie. In gotovo Vas nihče ne bode hvalil, ako ga pokarate, da pri njem ni vse prav. Saj je še otrok na mater hud, ako ga okrega in kaznuje. "Ave Maria" je pa toliko storila za zjasnenje razmer med nami ameriškimi Slovenci, kakor noben list! Vsi dobri možje smo za Vami in z Vami, in vemo da, ne bomo šli napačno pot. "Ave Maria" nam je zvezda vodnica! Želim le, da bi se je oklenili vsi Slovenci in šli navdušeno zanjo, pa bomo imeli kmalo druge razmere. Posebno rdečkarjem bode odklenkalo.

A. G.

Nad zavednim Clevelandom, drugo Ljubljano na tujih tleh, se huduje Francelj iz Zasave, da je bilo tam vse preveč ka toliško in da je moral tam, kjer je stanoval, moliti pred jedjo in po jedi. Ako bi se dopisnik poprijel teh navad, bi se gotovo tako daleč ne blamiral in take neumnosti ne počenjal, kakor jih počenja, vžival bi spoštovanje in ugled. — tako pa sano — Gl. Sv. — še požira njegove neumnosti. — To je vse!

Iz Bivabika piše nek A. S. da je sprejel Mat. Vidas sveto popotnico za umirajoče in na to umrl. Pokojnik je bil socialist. Duhovnik, ki je bil klican k umirajočemu, je storil po njegovem božji rop, ker ga je spravil z Bogom, saj je umrl vedno zatrjeval, da nič ne veruje. Gospod A. S.! Tudi na tebe pride vrsta. Dal Bog, da ti ta brezbožni dopis ne bo štel v greh,

pač pa v tvojo strašno omejenost in se te usmilil.

BROOKLYNSKIM SLOVENCEM!

Red slovenske službe božje v Brooklynu, v cerkvi Žalostne Matere Božje na in Harison Pl. in Morgan Ave. je:

V soboto zvečer od 7. ure dalje spoved.

V nedeljo se nikdar ne spoveduje, temveč je samo sv. maša ob pol 11. uri.

Popoldne ob pol 4. uri čas za krste, ob 4. uri popoldanjska služba božja in blagoslov.

Med tednom nisem noben dan v Brooklynu.

Kdor želi med tednom govoriti z menoj, me vedno dobi v New Yorku, na 62 St. Marks Pl. (osma ulica), kjer stalno stanujem.

V slučaju bolezni, ali kdor hoče zvedeti, kdaj bi me dobil doma, naj se posluži telefona in pokliče Orhard 2173, ki je v telefonski knjigi pod imenom "Ave Maria".

Glede porok in pogrebov, kakor tudi sv. maš med tednom v Brooklynu, se je treba pravočasno oglasiti in se bode vse potrebno uredilo.

Rev. Kazimir Zakrajšek, ofm.,
62 St. Marks Pl.,
New York.

DOPSI.

Shebovzan Wis. — Tukaj smo imeli sv. misijon od 3. do 10. decembra, katerega je vodil Rev. Vencel Šolar O. S. B. Udeležba med sv. misijonom je bila povoljna. Vendar po mojem mnenju, bi bila lahko udeležba veliko boljša, kakor je pa bila. Urok temu je najbrže naša brezbriznost v verskih stvareh. Le preradi mislimo samo na to, da bi zadovolili svoje telesne potrebe. Prav nič ali le malo na mislimo na to: da imamo tudi dušo. Pa če smo že drugače mlačni, naj bi se bilo. Toda čas sv. misijona je čas posebnih milosti, zato je gotovo brezbriznost med sv. misijonom neodpustliiva.

Krščansko življenje se je sedaj v naši župniji zelo poživilo. Mnogi so prišli nazaj, ki so že omrznili v veri in ki so začeli že pozabljati na cerkev. Kako lepo je bilo, ko so pri sklepu misijona prinesli mladeniči v cerkev misijonski krž. To je znamenje, ki se bode ob sodbi prikazalo na nebu, ko bode sojen človeški rod. Kako bode takrat vsakdo želel biti prav blizu tega križa. Da, ko bi šlo iz sveta poželenje, sovraštvo in brezverstvo! Ali bi ne bil

svet pravi raj? Da, ko bi jaz mogel privedi nazaj v naročje matere sv. kat. cerkve vsaj one, ki so bili njeni otroci v mladih letih! Toda kdo to more? Le usmiljenje božje! O, misijonarij, skrbite vsaj vi za zveličanje človeškega rodu! Rešuite vsaj vi naš slovenski narod časnega in večnega propada. — In pa, o ko bi ljubili Marijo, koliko milosti bi dobili od te matere. — Roiaki, priporočam Vam sedaj po misijonu naš lepi Marijin list — Ave Maria! Pridobimo vsak vsaj po jednega naročnika ter tako širimo Marijino češčenje po naselbini. Z listom Ave Maria se bode širila ljubezen do Marije, z ljubeznijo do Marije ljubezen do Jezusa, z ljubeznijo do Jezusa pošteno in srečno življenje! Da, roiaki, vsak malo se potrudimo, pa bode šlo. — Rev. V. Solariu se pa iskreno zahvaljujemo za njih trud in njih krasne nauke, katere se nam dali! Oblubimo Vam, da bomo skušali vse te nauke uvesti v svoje vsakdanje življenje. — Vsem naročnikom pa želim vesele leto 1917, zlasti onim v naši naselbini. Tebe dragi list "Ave Maria" pa prisrčno pozdravil kot polmesečnik, kar sem že dolgo želel.

—O— **Jakob Prestor.**

Anaconda, Mont. — Mesto Anaconda šteje okrog 15.000 prebivalcev, ki je zelo verno ljudstvo, kar pričajo mnoge cerkve različnih veroizpovedani. In če bi tiuce opazoval boli nata niko, bi skoro misli, da je mesto popolnoma katoliško. Imamo namreč dve župniji in vsaka ima svojo kat. šolo. V obeh cerkvah in šolah se govori in poučuje edino le angleščina. Rev. Ivan Pirnat župnik župnije sv. Petra je kmalu po ustanovitvi župnije hotel imeti šolske sestre učiteljice in vzel neko večjo hišo v rent, kjer so poučevale otroke v krščanskem nauku. Toda mesto se je silno hitro množilo in učencev je bilo vedno več. Treba je bilo misliti na novo lastno poslopje. In pred dobrih osmimi leti je bila sezidana krasna tridostopna šola, katera daje kras celumu mestu.

S zidavo se je začelo brez vsega lenarja. Bilo je naravnost predržno. S tem je g. župnik sporel ogromno breme na svoje rame. Dolg \$30.000 je bil odvisen od samih milodarov. Kmalu so pa darovali posamezniki od \$50.00 do \$100.00 in še več, tako se je dolg znižal na \$28.000. Ker ni bilo druge poti in letos mesto zelo napreduje, priredil je č. g. župnik takozvani "fair", ki je trajal skozi tri tedne in se neopričakovano dobro obnesel. Vsi mestni trgovci in bogatejši meščani so darovali za "fair" krasne doneske. Tu se je videl dragocen avtomobil, vreden \$1.200.00, tam krasni glasovir za 500.00, tam dragoceno pohištvo i. t. d. i. t. d. Vsi dobrovolniki prispevki na fairu v raznovrstni obliki so prekašali vrednost nad \$10.000 reci desetstisoč dolarjev. In res, vsak večer je bilo ogromno ljudstva, pa ne le farani, ampak iz celega mesta ljudje, katoličani in nekatoličani in dne 18 t. m. bil je zadnji dan. Ob sklepu se je pokazalo, da je bilo čistega dobička \$18.000.00.

S tem denariem bo plačan velik del dolga in g. župniku bo odvaljena ogromna butara, katera ga je tako težila celih osem let. Večkrat namreč je tožil, da niti spati ne more od prevelikih skrbi. Tu se je očitno pokazal božji blagoslov.

Šola je krasno poslopje kar priča sledeče: Lansko leto je bil tu sv. misijon katerega so imeli č. g. franciskani iz Chicago ki so povedali, da sem od Chicage niso nikjer našli tako

lepo urejene katoliške šole kot io ima naša župnija sv. Petra v Anacondi.

V šoli poučuje petnaest sester učiteljic Dominikank osem razredov navadne in štiri razrede višje šole (high school). 800 otrok obiskuje šolo dnevno.

K župniji sv. Petra spadamo vsi Slovani Anaconde. Toda zanimivo, oziroma žalostno je, da se vsi sramujejo svojega materinega jezika. Ko bi kak olikan Slovenec prišel med nas, bi se gotovo zgražal nad to govorico. Otroci govore le angleško, stariši pa ne angleško in ne slovensko. Prvega se sramujejo, drugega pa ne znaio. Roiaki, kdor se materinega jezika sramuje, ta tudi svoje stariše ne spoštuje.

—O— **Faran.**

Eveleth, Minn. — Redki so dopisi iz naše naselbine in le malo poroča Vaš list o nas, vendar pa ga tudi tukaj radi prebiramo, ker nam prinaša vedno kaj novega pa tudi podučljivega v verskem oziru. Sai smo tudi tukaj verni Slovenci, ki ljubimo ne le svoj narod, ampak tudi svojo vero in nas veseli vsak napredek v verskih rečeh, pa tudi veseli vsak vesel dogodek v verskem oziru. In tak veseli dogodek je bil za nas krščanske stariše dne 23 okt. ko so pripeljali naš spoštovani g. župnik do 100 mahih otročičev privrkat k mizi Gospodovi, da preimeio privrkat Jezusa v njihova mlada srca. Kako so se veselili mali poredneži tega veselega dne!

Lepo oblečeni in okinčani so pristopili naši otročički k mizi Gospodovi, kjer so pred sv. obhajilom še enkrat prav navdušeno ponovili krstno obliubo v angleškem jeziku, da se hočeio odpoovedati hudobnemu duhu in hočeio verovati v presveto Trojico. V tem le trenutku so pač zatrepetala srca navzočih starišev v nepopisljivem veselju, ki je privabilo solze v oči. Po dani obliubi je imel naš dragi g. župnik prav lep pomenljiv govor na stariše v slovenskem jeziku, na presrečne naše otroke pa v angleškem, ki je napravil globok utis na poslušalce in ne bo tako hitro pozabljen. Sai je obsegal važne nauke na stariše in otroke, kateri nauki naj bi bili v pomoč nam starišem pri vzgoji otrokom pa v boju zoper zapelilni svet. Med sv. mašo so otročički preieli v najlepšem redu mirno in ponižno Jezusa v svoja presrečna srca. Tako je bil dan 23. oktobra presrečen za naše male, in presrečen tudi za nas stariše in nam ostane gotovo v nezabnem spominu. K temu bodo pomagale tudi slike, ki so pa žal Bog neopolne, ker niso prišli oddalini otroci popoldan nazaj.

Stariši izrekamo javno zahvalo našemu skrbnemu g. župniku Rev. Anton Leskovcu za ves trud, ki so ga imeli s podukom naših malih in želimo, da Bog ohrani g. župnika mnoga leta čvrstega delavca v vinogradu Gospodovem pa seveda med nami v Evelethu.

Slišala sem tudi da bode tukajšno društvo krščanskih mater napravilo dne 14. jan. prihodnjega leta veliko veselico v korist tukajšne slov. cerkve sv. Družine. Gotovo bodo radi vsi farani in faranke pomagali pri tej veselici, da bo več čistega dobička. Imenovano društvo krščanskih mater se je začelo na prigovarjanje in pod vdstvom našega skrbnega g. župnika zopet gibati in dobro deluje, ker ima vel. ko članic in jih še vedno dosti pristopa. Da bi pač vse naše žene tukajšne fare bile članice, da bi se naša velika cerkev, lahko in primerno okinčala kar bo v čast in ponos celi fari.

Le neustrašeno naprei, drage članice!

Hvaležne matere.

Flat River, Mo. — Urednik "Ave Maria" Sporočam Vam o razmerah iz tukajšne naselne. Z delom gre iako dobro. V rudnikih se dela s polno paro. Delavstvo je tukaj vsake vrste naroda: Poljakov, Rusnakov, Italijanov, Hrvatov in Angležev. Slovencev pa tukaj ni. Poljaki imajo svojo cerkev, v katero se zbirajo vsako nedeljo k sv. maši v velikem številu in imajo tudi svojega duhovnika. Tudi Angleži imajo svojo katoliško cerkev in duhovnika. Druge narodnosti nimajo nič. Posebno Hrvatje tako živijo, da me je sram pisati. Nobeden ne veruje v Boga. Prokleli so že vse, kar je na zemlji in v vnebesih. Iaz se ne mešam z njimi. Držim se bolj Angležev, ki so boljši ljudje. Sai krščen človek ne more živeti z njimi. Ko pa kateri umre, potem so pa vsi katoliki, da ga morajo pustiti v katoliško cerkev, preje kakor ga zakopliejo in da mora "bod" moliti nad njim. V življenju se pa nihče za cerkev ne zmeni. Žal mi je, ker ni več Slovencev tukaj. Iaz bi rad razširal vaš list, po tej naselbini.

Pozdravljam vse naročnike po celi Ameriki. tebi list "Ave Maria" želim veliko novih naročnikov. S pozdravom.

I. A.

Sheboygan, Wis. — Imeli smo takozvani "contest" med dekleti in sicer v korist naše slovenske cerkve Sv. Cirila in Metoda. Da bi stvar bolj vspela, nastopile so v tem "contestu" tri dekleta kot zastopnice treh različnih župljanov, ki tvorijo našo župnijo namreč, Amalija Zuntar kot zastopnica štajerskih Slovencev, Ana Turk kot zastopnica Kranjcev in Z. Čakanč kot zastopnica Hrvatov. Vsaka je nabirala glasove med znanci in prijatelji za se, kajti bilo je odločeno, da dobi diamanten prstan, katera dobi največ glasov. Seveda je moral vsk volilec podpreti svoj glas z niklom. Ko so prešteli glasove, dobila je Kranjica Ana Turk 1605 glasov. Hrvatica Z. Čakanč 1678, Štajerka A. Zuntar pa 1763, ki je toraj zmagala. — Tako je ta volitev prinesla \$504.65 za cerkev.

J. Prestor.

Cleveland, O. — Najprej Vas prisrčno pozdravim v novem letu in želim, da bi Vaš lepi list "Ave Maria" s ponosom nastopil med nami ameriškimi Slovenci sedaj kot polmesečnik. Želim, da bi se tudi nadalje tako junaško zavzel za koristi slovenskih delavcev in katoličanov, kakor dosedaj. Kličem Vam, ne vstrašite se ne tega ne onega, ako zabavlja čez tak list, kakor je "Ave Maria". Kdor namreč čez list "Ave Maria" zabavlja, zabavlja ali iz nevoščljivosti radi krasnega njegovega napredka, ali pa iz hudobije, ker mu preveč naravnost resnico pove. Prepričan sem, da je z "Ave Maria" vsak naročnik zadovoljen in da se mora navdušiti za dobro vsakdo kdor ga bere. Zato rojaki, oklenimo se tega krasnega lista. Priporočajmo ga povsodi. Pokažimo list našim sestram in prijateljem in nagovarjajmo jih, da se vsj naroče nanj. Toraj, živel naš neustrašeni prvobornik list "Ave Maria"!

John Widervol.

St. Louis, Mo. — Kakor drugod po drugih slovenskih naselbinah, ima naša sv. vera tudi pri nas veliko nasprotnikov. Sicer se pa temu ne smemo čuditi, ker je to Gospod že sam naprej povedal. Tudi nam se ni treba bati za sv. vero. Zakaj pa imamo božjo obljubo, "da je peklenška vrata ne bodo premagale", še manj pa, da bi jo uničili naši rdečkarji. — Kar nas mora v srce boleti je samo to, da je radi odpada od vere toliko naših slovenskih družin nesrečnih. Ne pripoznajo Boga nad seboj, zato ne spoštujejo njegovih zapovedi in zato potem tako žalostno življenje. Za to, čč. gg. naši duhovni pastirji, usmilit se svojega naroda, postavite se vsi v obrambo njegovo, nepustite, da se pogrezne v časno in večno nesrečo. Pojdite naprej, mi vsi bomo šli za Vami.

M. Z.

Gilbert, Minn. — Pri nas se dela dobro. Tudi plače so dobre, samo draginja je velika. — Glede vere je pa splošno Gilbert še precej dober. Seveda so tudi med nami taki, ki ne hodijo k sv. maši, temveč doma pijančujejo in kvartajo. Kajpak, kdor noče služiti Bogu, mora pa hudiču, nemu pa mora. Vse hvale in spoštovanja vreden gospod je Rev. Bilban. Nekatere "mevže" ga obrekujejo, pa samo taki, ki niso nič vredni in po listih pisarijo in lažejo. Rojaki Gilbertčanje, mi pa kolikor bolj te reve pišejo čezenj, toliko bolj mu bodimo udani, ko ga vendar vsi poznamo in na lastne oči lahko vidimo, kakšen je. Gospod Jezus je rekel, po njih sadu jih boste spoznali.

Poznate te, ki delajo proti g župniku, poznate pa tudi njih življenje in — veste pri čem da ste. — G. župnik, Rev. Bilban, mi smo z Vami, pa naj pišejo kar hočejo.

Naj živi "Ave Maria" naš ljubi novi polmesečnik!

Frank Ulčar.

Barberton, O. — Prilagam Vam poštno nakaznico v znesku \$6.75, kar je naše božično darilce našemu ljubljenuemu listu "Ave Maria". — Vam takoj razložim, kako je to bilo. Na sveti večer se nas je zbrala lepa družbica pri našem rojaku in prijatelju Josipu Lekšan. Pri krasnem božičnem drevescu smo se posedli v prijateljsko omizje. G. urednik, samo Vas smo še pogrešali. Zapeli smo lepe božične pesmi, kakor smo jih znali še z doma. Srce se nam je pomladilo, ko smo jih peli, ker smo se spominjali lepih božičnih večerov v stari domovini. Ko smo se napeli, pripovedovali smo si razne dogodljaje iz življenja. Tako pa se je izrazil, d anaj se ta svota daruje v prijetni zabavi. Slednjič smo si ustanovili društvo brez imena in sicer samo za ta večer, ki naj preskrbi za to, da našega gostitelja malo odškodovamo za njegove stroške. Toda Josip Lekšan ni hotel sprejeti niti vinarja, pač pa se je izrazil, dan aj se ta svota daruje v prid liste "Ave Maria" za novi tiskarski stroj. Z največjem veseljem smo sprejeli ta predlog in tako, vidite, g. urednik, ste dobili ta "Christmas prezent". In sicer so darovali: Josip Lekšan 50 ct., Frank Bertoneclj 75 ct., Josip

Podpečnik 50 ct., Alojzij Pirc 50 ct., John Škraba 50 ct., Frank Coder 50 ct., Frank Hribar 50 ct., Frank Šega 50 ct., John Peček 50 ct., Anton Kalčič 50 ct., Frank Vesel 50 ct., John Opeka 50 ct., John Klančar 25 ct., Josip Gabrovšek 25 ct., August Gablar 25 ct., Ivan Caserman (daroval že prej) 25 ct., Agnes Krajnc \$1.00.

Za to blagovolite to svoto sprejeti kot naše božično darilce, katerega Vam dajemo iz hvaležnega srca, ker vemo, da se trudite za nas in za naše koristi. Objednem pa sprejmite naše srčne želje, da Vas Bog obilo blagoslavlja tudi v prihodnje pri listu "Ave Maria".

Tu v Barbetonu je list "Ave Maria" jako dobro razširjen in se bode še bolj, saj ljudje spoznavajo, da je to naš najboljši list in da je vse tako res, kakor piše. Živijo!

Jos. Podpečnik.

(Opomba: Mi s tem hvaležno potrjujemo sprejem velikodušnega božičnega darila. Presenetili ste nas. Ne moremo Vam povedeti kako smo Vam hvaležni ne toliko za dar, kakor za Vašo naklonjenost, da ste se pri tej priliki spomnili na nas. Bog Vam stokrat plačaj. Urednik.)

Barborton, O. — Ponesrečil se je Frank Škerl z 214 Center St., mnogoletni naročnik "Ave Maria". V tovarni mu je padlo težko železo na nogo in mu jo jako poškodovalo. — Blagemu rojaku naše sožalje s srčno željo, da bi čim prej ozdravil.

Tudi rojaku Tomažu Pavlič se je pripetila mala nezgoda. Toda je že precej daleč na poti okrevanja.

Jos. Podpečnik.

(Opomba: Obema rojakoma izrekamo tudi mi iskreno sožalje in jima tudi mi želimo na Marijino priprošnje prej ko prej nazaj ljube-ga zdravja. Vsem rojakom jih pa priporočamo v molitev).

Barborton, O. — Baje bodo vendar dobili slovenskega duhovnika in lastno slovensko župnijo. Duhovni vodja K. S. K. J. je dobil od škofa pismo, kjer ga škof prosi, da bi mu preskrbel dva slovenska duhovnika. — Bog daj, da bi se jim želja uresničila!

K. K., Pueblo, Colo. — Za naročnino smo vzeli \$1.00 in tako imate list plačan do konca tega leta in \$1.00 za tiskarski stroj. Bog plačaj!

I. V. v Pittsburgh, Pa. — "Zakaj se nabožni list spušča v politična vprašanja?"

Gospodine, to nam morate najprej dokazati da se je "Ave Maria" res spustila v kako politiko. Ali smo kdaj pisali o demokratski stranki? Ali smo kdaj pisali o republikanski stranki? — To je politika! In ta politika se ne sme vmešavati v nabožni list in ne v vero. Proti takemu vmešavanju politike v verska vprašanja so škofje in vsi katoličani nastopili pri zadnjih volitvah, ko so se nekateri nemški gospodje v svojem navdušenju za Nemčijo spozabili in hoteli mešati ta dva pojma

Vprašanje glede prihodnosti našega slovenskega naroda je pa tako ozko združeno z našim verskim vprašanjem, da je pravzaprav eno in isto. Ali ste kdaj brali o narodnostnih bojih na Štajerski jezikovni meji in na Koroškem, kjer se širi nemštvo in z nemštvom "Loss vom Rom" in protestantizem, kjer so nastale cele protestantske občine, protestantske šole in cerkve v popolnoma katoliških slovenskih občinah, in to tekom komaj zadnjih deset let?

"Vidite, dragi moj, naš list ni kak 'business', ki bi capljal za naročniki, jim skušal ugajati se jim laskati in prilizovati. Mi ne izdajamo lista radi naročnikov temveč radi idej, radi načel, za resnico! Resnica in pravica to nam je nad vse. Ako kdo ne mara naših idej in načel, dobro, naj pa list pusti! Saj nikogar ne silimo da ga naroči. Da bi pa mi s svojimi idejami in s svojimi načeli šli za tem ali onim, da bi pisali samo tako, kakor ta ali oni hoče, kakor je temu ali onemu všeč, tako daleč pa svojega lista nikdar ne bomo ponižali. Mi ravnamo po svoji vesti, po svojem prepričanju. Pišemo to in tako, kar mislimo, da je potrebno in koristno za narod, mi ga hočemo podučevati, mu odpirati oči in — povedati resco — če ta tudi "oči kolje", kakor pravi narodni pregovor.

Tako nas graja urednik "Slov. N.", da hvalimo dobro, katero vidimo tudi na nasprotniku. — Da, dobro je vedno dobro in vredno hvale, pa na naredi nasprotnik ali prijatelj. To je dokaz, da nam gre res samo zapravico in resnico. —

Rdečkasti listi pišejo, da sejemo političen razpor med slovenski narod, ker ga navdušujemo za sv. vero in za odločen odpor proti njih podlemu, početju. Drugi zopet pišejo da smo brezdomovinci, ker ne delamo nič za narod in se ne potegujemo za njegove koristi in pravice in smo toraj izdajalci svojega naroda. Tako, dragi g. I. V., pa ustrezite, če morete. Koga naj toraj posluša naš list? — Mislim, da one številne naše naročnike, ki so nam pisali: "Ave Maria", le tako naprej! In ubogali jih bomo. To bomo storili. To zatrdimo kakor svojim prijateljem, tako tudi svojim neprijateljem. In sicer po decembru lanskega leta sedaj še bolj neustrašeno in še bolj odločno, ker vidimo za seboj množico blizu 4000 (reci štiri tisoč) navdušenih naročnikov.

"Ivan", Cleveland, O. — Star sem 31 let. Ali morem upati, da bi bil še sprejet v samostan?

Najbolje je, da vprašate predstojnika one samostanske družine kateri se mislite pridružiti. Ako hočete biti sprejeti kot brat lajik, potem še niste prestari. Kakor rečeno, pa pišite po vsa navodila redu, pa Vam bodo natanjko pojasnili.

Tioga Wis. — Velecenjeno uredništvo "Ave Maria"! Radostno sem bila iznenadena, in s srčnim veseljem sem pozdravila vest, da mislite mojo ljubljeno "Ave Maria" izdajati dvakrat na mesec. To je res prevesela novica za me, in upam, da tudi za vse vaše zveste naročnike(ce) in prijatelje, ki vedo po zaslugah ceniti ta prekrasni list, ker je pa tudi vsega

priporočila in hvaležnosti vreden zaradi njegove lepe oblike, zlasti pa še vsebine, ker nas vedno tako lepo vnema za ljubezen do Boga in Nebeške Kraljice in nas uči in svari pred strupeno kačo socializma in ki neustrašeno zavrača in pobija te zapeljivce slovenske in verske odpadnike (ker to je resnica, da kdor svojih očetov vero zataji, je zatajil tudi svoj lastni narod) in ki v svojih umazanih listih blatijo in sramote vse, kar nam je še ostalo sveto in drago od preljubljene matere in naše mile sedaj toliko skušane in prezirane domovine Slovenije; hočejo uničiti sv. vero in vse kar je Božjega, pa zaman je ves njihov trud, Zakaj se pa revčiči trudijo? Saj vemo vsi, da le za svoj lastni žep; to je njihov namen in cilj trgati denar iz žepov lastnih rojakov in pri tem jih tirati v pogubo. List "Ave Maria" je neprecenljive vrednosti za vse Slovence(ke) in upam in srčno želim, da bi ne bilo slovenske hiše in ne Slovence(ke) pod zvezdnato zastavo, da bi ne imel tega predragocenega biserja "Ave Maria", zlasti pa še ne bi smelo biti slovenske matere da bi ne bila naročena na njega. Ker po Novem letu bomo dobile posebni oddelek me slovenske žene, to je res lepa in hvalevredna misel; zato Vam čestitam preč. g. urednik in izrekam najprisrčnejšo zahvalo v imenu vseh slovenskih mater, ki so naročene na Vaš list. In mali "Ave Maria", za otroke, zelo je potreben v tej deželi; res so to vse prevesele novice za vse mlade in stare. Zato je pa tudi dolžnost naša, da Vam vsaki po svoji moči pomagamo pri Vašem trudopolnem delu za Boga in za narod, posebno kjer je priložnost za pridobivati novih naročnikov(ic) in razširjati ta prekrasni list povsod, kjer bivajo Slovenci(ke). Naša ljuba nebeška Gospa naj nam pa vsem skupaj pomaga in na strani stoji in zmaga je naša. Zato vsi na delo za Boga, Marijo in narod!

Prisrčna Vam pa tudi hvala za Vaš predragoceni koledar "Ave Maria" za leto 1917; to je pa res izvrstna knjiga, ki preseza po obliki in vsebini vse dosedanje. Vse je tako izbrano zanimivo in elegantno, da vem, da se vsakomur dopada, in znam, da ne bo nobenemu(i) žal za tiste bore cente. Zato rojaki(nje) le brž se požurite za ta dragoceni biser, to prelepo knjigo, dokler je še kaj zaloge.

Letošnje leto je bilo bolj slabo za farmarje tudi tukaj, spomladi je bilo preveč dežja in zato je seno dobro obrodilo, a drugo rastlinstvo pa ni moglo vspevati zaradi poznejše hude suše, ki je bila tudi tukaj kot skoro povsod po Uniji. Od cerkvenih razmer pa Vam itak nimam kaj poročati, ker jih tukaj sploh nič ni. Cerkev stoji zapuščena, kakor smo tudi vsi tukaj okoli Willarda zapuščeni in pozabljeni od vseh, še celo od tistih, ki smo jim izročeni v varstvo. Še naši duhovni predstojniki se ne brigajo za nas in so nas pozabili. Res, prežalostno! Bog se nas usmili in omehči serce kateremu č. g. Slovencu, da se bo potrudil za nas na pristojnem mestu, za kar se mu že vnaprej prisrčno zahvaljujem v imenu vseh tukajšnjih faranov, zlasti naših ubogih otrok.

Kočno želim vam in vašim č. gospodom

pri "Ave Maria", kakor tudi vsem čitateljem (cam) veselo, zdravo in srečno Novo leto v vseh ozirih. — Vaša

Marija Toleni.

"Slovenska neroda", ali bolje "nerodni" njegov urednik se prav neumno zaletava na urednika našega lista. Tako n. pr. piše, da se je moral "mufati" iz New Yorka ker New Yorkani baje niso kupili cerkve za "njegove" stroje i. t. d. Haha! — In vendar ves New York ve, da se je urednik naselil v New Yorku in da je še sedaj v New Yorku in da misli v New Yorku tudi ostati, dokler bi ga predstojniki ne prestavili da, da je radi tega, ker se je stalno naselil tukaj, sem prenesel tudi list "Ave Maria" da je tu uredil tiskarno. Rojaki, ven iz hiše s takim listom, ki piše, kakor mu kdo plača ki je samo mokra cunj, s katero vsakdo lahko obriše kar hoče. — Pravijo, da je katoliški list, toda urednik je priznal, da je bil pobožen samo enkrat in sicer o polnoči na božični večer. Lep katoličan in lep tak katoliški urednik! — Sumljivo znamenje je pa, kako pazljivo zasleduje ta revež korake našega urednika, kje je in kam gre. Najbrže ve, da se mu zopet maje stolec, da si treba zato zagotoviti kljuko, katere se bode zopet lahko pritiskalo, ko ne bo več judeževih avstrijskih kronic za njegovo Judeževu delo. Sicer pa, vse tako pisanje prav nič ne škodi našemu uredniku, temveč je vse samo v njegovo čast in v reklamo našemu listu. Dokaz — vspeli zadnjega decembra!

N. Y. Times. piše, da se kuga, o kateri smo poročali v letošnjem koledariu "Ave Maria", tako strašno razširja med našo možko mladino, da je bila država primorana ustanoviti posebno komisijo da bo delovala zoper takozvani "drug iliv". Vse stroge postave nič ne pomagajo. Zdravnik New Yorkske kaznilnice Blackville Island pravi da je že 75 odstotkov mladeničev okuženih. — Slovenski stariši, pazite na svoje dečke, kaiti ta zdravnik pravi: "Kar je pri tem najžalostnejše je to, da so med žrtvami te kuge sedaj v veliki večini že dečki od 10. do 15. leta.

Rev. L. J. Zaplotnik je tudi v letošnjem koledariu "Ave Maria" priobčil lep in zanimiv članek iz zgodovine ameriških naših slovenskih misijonarjev. Da bodo pa rojaki znali ceniti te članke in videli, koliko truda in stroškov stane pisatelja tak članek, priobčujemo pisateljevo osebno pismo, katerega nam je pisal. Č. gospod. oprostite, da smo natisnili to pismo! —

Preč. gospod:-
Pred kratkem sem se po doliši odsotnosti zopet vrnil domov, kjer sem našel vaš letošnji prekrasno vezani koledar Ave Maria. Niti sanjalo se mi ni, da imate knjigoveza, ki bi bil zmožen dovršiti kaj tako izredno lepega. Delo mu je v neomejeno čast. Tisočera Vam hvala za poslani prelepi dar!

Kakor rečeno, sem bil to poletie z doma več časa katerega sem pa prebil večinoma po raznih knjižnicah naših centralnih držav.

Že dolgo sem namreč pri proučevanju zgodovine slov. misijonarjev v Ameriki čutil ng-

manikanje prispnih podatkov iz prvotnih virov. Po raznih starih knjigah in časopisih — sem si mislil — bi se našla mnogokatera zgodovinska drobtinica, ki se je že čisto pozabila, ki bi pa marsikaj pojasnila, če bi se jo zopet odkrilo. Med te knjige spadajo zlasti poročila dunajske Leopoldinske družbe, anali monakovskega misijonskega društva sv. Ludvika, kakor tudi spisi o raznih ameriškanih škofih. Naivnejši časopisi bi pa bili cincinnatski Wahrheitsfreund, newvorška Kath. Kirchenzeitung in drugi, zlasti lokalni časopisi, nemški in angleški.

Te vrste knjige in časopise je pa danes našim navadno mogoče dobiti le še po raznih knjižnicah, kamor se mora podati tisti, ki jih rabi. Samo po sebi je razumljivo, da je za tako znanstveno raziskovanje treba mnogo časa in denarja, a meni pa običajno obojega manjka. Navzlic temu se mi je letošnji avgust posrečilo, da sem si mogel vzeti dobre tri tedne počitnic. Mesto da bi bil ta čas porabil za počitek, sem pa zajahal lukomatijo, ki me je odnesla proti iztoku. Po 800 mili dolgi vožnji sem se ustavil naposled v Columbusu, O. Mesto je sicer prav lečno, ali meni ni bilo za mestne lepote, ampak sem se takoj podal v ondotni zavod Josephinum, kjer sem bil prav gostoljubno sprejet. Prijazni g. blaginik, moj stari znanec, mi je odkazal dve najlepši sobi v koležiju, kjer sem poslej delal med zaprašenimi knjigami od ranega jutra pa do poznega v noč celih 11 dni. Po stenah moje prve sobe so bile razobešene v lepih skupinah slike vseh onih č. gospodov, ki so skončali svoješole tukaj v Josephinu. Med njimi sem zapazil tudi slike dveh slovenskih gospodov, ki sta tu študirala in bila posvečena, namreč g. župnika Stefančiča iz Lorraine, O. in levnika iz Windbera Pa.

Komaj sem se pošteno zasidral v svoje stanovanje, že sem se spravil na delo. V knjižnici, katero ravno sedaj na novo preurejujejo, sem našel in temeljito pregledal prvih 20 letnikov poročil Leopoldinske družbe (1831-1850) ki hranijo zelo mnogo zanimivega gradiva za zgodovino prvih slovenskih misijonarjev v Ameriki; zlasti znamenita so pisma Barage in Pirca, pa tudi drugih gospodov.

Odkril sem tam čisto nepričakovano tudi Lambingovo zgodovino pittsburske škofije, ki je — dasi stara šele 35 let — tako razprodana, da je nikjer ni mogoče več kupiti. Seveda sem je bil vesel, ker sem bil namenjen baš radi te knjige. Prebral in prelistal sem jo pri eni sami seji, a moram priznati, da nisem toliko materiala dobil v nji, kakor sem pričakoval. O slovesnih misijonarjih nima mnogo, in še tisto kar ima, je deloma ne popolno ali celo nepravilno.

Poleg teh knjig sem v knjižnici iztaknil in pregledal tudi Historical Sketches of Cath. Churches and Institutions of Philadelphia, zgodovino benediktinske opatije St. Vincent Pa. in še par drugih knjig, pa za ne, razen par malih podatkov, niso imele nič posebno zanimivega.

V Josephinu sem se nadejal, da najdem Wahrheitsfreunda od 1. letnika dalje v popolni celoti, a sem se motil: kaiti od prvih 30 letnikov — za katere mi je šlo v prvi vrsti — hranijo tam le 10, katere sem seveda natančno pregledal in notiral. Rad bi bil prelistal tudi poznejše letnike, kateri se vsi nahajajo tam in ki brez dvomno vsebujejo mnogo važnega za

naš slov. zgodovino, pa nisem imel za to potrebnega časa, ker se mi je dalje mudilo. Morda to storim pri kakih drugi priliki.

Iz Columbuza sem se odpravil v 400 mili oddaljeni Milwaukee, Wis., kjer sem ostal 6 dni. Z velikim zanimanjem sem pregledal najprej še ostale letnike poročil Leopoldinske družbe (od 1850 dalje) in si zabeležil vsa važnejša mesta, nanašajoča se na dragoceno gradivo. Tu naj še pripomnim, da se v knjižnici ondotnega seminarija sv. Franciška nahajajo sploh vsa poročila Leopoldinske družbe od začetka pa do konca.

Nato sem se lotil Wahrheitsfreunda. Pričakoval sem, da tam najdem vseh prvih 30 letnikov, ker je bil milwaški nadškof Henni usta novitelj tega časopisa. In res, nisem se motil. Wahrheitsfreund, ki je bil prvi katoliški nemški časopis na ameriškem zapadu, vsebuje mnogo stvarine za životopise slov. misijonarjev. Le žal, da je neno pregledovanje tako zamudno. Kljub temu sem pa pregledal, prelistal in notiral 8 letnikov. Rad bi bil prebrskal še ostale letnike, pa nisem imel več za to potrebnega časa, kaiti moje "počitnice" so potekle in moral sem se vrniti domov. Upam pa, da me še kdaj pot privede v Milwaukee, da preiščem ostale letnike Wahrheitsfreunda, kakor tudi par drugih knjig, ki se nahajajo v knjižnici seminarija St. Francis.

Že prej sem omenil newvorško Kath. Kirchenzeitung, katero bi bilo gotovo tudi vredno preiskati. Kje hranijo njene letnike, ne vem, mislim pa, da bi jih bilo mogoče Vam preč. g. urednik, pregledati in izpisati naše stvari? Priročno bi Vam bilo gotovo bolj kot pa meni zaradi velike daljave, ki me loči od New Yorka. Seveda je na tako delo tudi zamudno, če človek hoče vse natančno pregledati, sicer se ga sploh ni vredno lotiti. Več kot en letnik se ne da prelistati en dan in še tedaj je treba sedeti ves božji dan, kar niso ravno mačje solze. Vendar pa ima človek, katerega zanima tak posel, pri tem mnogo več užitka, kot pa pri najboljši povesti.

Omenil sem tudi že anali Ludovikove misijonske družbe v Monakovem na Bavarskem. Kie bi se to dalo dobiti, mi je popolnoma neznano, kaiti nisem še slišal, da bi se kie nahajali. Deistvo pa je, da je ta družba eksistirala, ker je podoirala med drugimi tudi nekatere naše indijanske misijonarje kakor n. pr. Pirca. Ta misijonar je 28 aprila 1856 pisal Skoli, da naj prosí vodstvo te družbe za podporo, če je v denarnih stiskah. "Le treba je, da v svoji prošnji natančno pokažete uspeh svojega misijona in obljubite pošiljati družbi misijonska poročila." — Deistvo je tudi, da je ta družba publicirala anali, kaiti Wahrheitsfreund z dne 6. avgusta 1846 je prinesel finančni izkaz te družbe in med stroški tudi navedel, da je izdal 3.602 fl. za anali. Morda bo kdo izmed Vaših čitateljev znal stvar pojasniti?

Kar se tiče uspeha mojega potovanja, lahko rečem k sklepu, da sem popolnoma zadovoljen z njim. Prinesel sem s seboj domov mnogo materiala za zgodovino slovenskih misijonarjev. Zlasti obilo gradiva sem dobil o knezih naših misijonarjev Pirca in Baragi. Mnogo važnih deistev imam tudi o Mozetiču in deloma tudi o Stihelu, o Levcu in Ozredniku, o bratih Reš i. t. d., katera sčasoma uporabim, ako bo božja volja.

SLOVENSKA ŽENA

K.

Slovenska žena! — Slovensko dekle!
— Krasni besedi! Kako ponosno se dvignejo prsi vsakemu zavednemu Slovincu pri teh besedah! Da, — ponosno! In kako bi se ne? Vsaj:

Lepo kot angelji
v cvetju nedolžnosti
Solnce deklet je
Slovensko dekle.

Spomnimo se pri teh besedah na naše slovensko ženstvo v starem kraju. Na ono čednostno, krepkostno, plemenito, pobožno in verno slovensko ženstvo, med katerim smo našli bitja, ki so nam najdražja na svetu — našo mater, naše setrice.

Slovenska žena! To ni kaka nezavedna sužnja strasti, ni kaka neizkotna oseba, predmet strasti in živaljskega poželenja, ni bitje brez idealov, brez vzvišenih mislij, brez navdušenja za vse lepo in blago — temveč — pojem vsega, kar je na svetu plemenitega, vzvišenega navdušenja in blagega — skratka: slovenska žena. Ponosni smo na svoje slovensko ženstvo, ki je doma tako krepko poseglo v delo za vero, dom in narod! Ki je tako nevstrašeno nastopilo v obrambo naših svetinj.

Kot tako smo poznali naše ženstvo v stari domovini, in zato smo nanj ponosni.

Kakšno pa je naše ženstvo tukaj v Ameriki?

Tudi tukaj imamo krasnih biserov slovenskih žena in slovenskih deklet!

Toda, ali ne opažamo s žalostjo, da je marsikje in marsikdaj naših žalostnih нравnih in verskih razmer precej krivo tudi naše ameriško slovensko ženstvo?

Ali, vprašajmo raje boljše: ali bi naše slovensko ameriško ženstvo ne storilo lahko veliko več, silno veliko za izboljšanje naših razmer, ko bi se zavedlo svojih dolžnosti, pa tudi svoje moči in svojega vpliva in svojih zmožnosti?

Nedvomno!

Zato je med nami samo jedno potrebno: **dvignimo najprej naše slovensko ameriško ženstvo, vzbudimo ga in navdušimo ga in — dvignili smo tudi celo ljudstvo in ga vzdramili.**

Narod slovenski, tu imaš prvo številko revnega lističa, ali bolje priloge, ki nosi ime "SLOVENSKA ŽENA". Nismo si upali ga izdati kot poseben list. Vendar preveč smo čutili potrebo njegovo, kakor, da bi bili mogli še dalje molčati. Malo je! Toda bolje je nekaž, če tudi malo, kakor nič! Bolje je pozno, kakor pa prepozno! Zato pa ne prosimo drugega, kakor samo potrpežljivosti in mile sodbe.

Z najčistejšimi nameni stopamo na plan! Le navdušenje in ljubezen do Boga in naroda nas je prignala k temu koraku. Zato — kdor noče pomagati — vsaj škodi naj nam nikar! To je vse, kar prosimo!

Slovenska žena! — List "Ave Maria" je razvil tudi tvojo zastavo. Tudi tebe kliče na delo: "**Na delo, na delo, ker resni so dnovi!**" Na delo za blagobit in za povzdigo našega slovenskega ljudstva v Ameriki!

Kliče te na boj proti kugi brezverstva in verske propalosti, ki že trka tudi na tvoje duri!

Slovenska žena, glej, tudi trdnjava tvoje družinice, tvojega srca je že obkoljena s sovragi, ki žele podreti sladke vezi krščanskega zakramentalnega zakona, ki hočejo porušiti hišo sreče in blagostanja nad glavami tvojih otročičev in tudi tvojo lastno, ki hočejo raztrgati sladke vezi četrte božje zapovedi — in tako uničiti tebe!

Zato — slovenske žene, — matere in dekleta! Skupaj v mogočno vojsko! Skupaj na boj! Skupaj v lastno obrambo!

"Slovenska žena" bode toraj posvečena izključno le koristim in poduku slovenskih mater in deklet.

Tu v tej prilogi bomo zato prinašali samo članke, povesti, poročila, dopise, ki se tikajo potreb, razmer in življenja naših slovenskih žena.

Ker pa smatramo organizacijo ženstva kot edino in najvsepešnejše sredstvo za njegovo povzdigo, zato bomo delovali za razširjanje društva krščanskih mater, ki je cerkvena bratovščina in katerih je že več po slovenskih župnijah po Ameriki in

ki jako krasno vspevajo, kjerkoli jim hočejo gg. župniki le nekoliko skrbi posvetiti. —

Razširjali in priporočali bodemo tudi dekliške Marijine družbe, ki so enako velikanskega pomena za najnevarnejša leta slovenske ženske mladine, in katerih je že tudi lepo število po slovenskih naselbinah po Ameriki.

Slovenska žena — velika in težka je naloga, katero je sprejel s to prilogo naš list "Ave Maria". Ali smemo računati na vašo pomoč in sodelovanje?

Za vas in za vaše koristi gre, ali boste odrekle svojo pomoč?

Ne! Poznamo naše slovensko ženstvo, poznamo njegovo navdušenje za vse dobro, vemo, kako same žele, da bi svoje težke in velike dolžnosti krepko vršile. Ker pa to vemo, zato smo pa junaško in nevtrajeno prijeli to zastavo v roke in jo razvijemo danes pred slovenskim ženami in dekleti v Ameriki in kličemo:

Slovenska žena — nazaj k Mariji!

Sv. Monika vzgled krščanskim materam.

B. S.

VOJNA je naloga, katero imajo krščanske matere do svojih otrok: skrbeti morajo za njihovo telesno in dušno vzgojo. Prva je naravna skrb za telo, za življenje otročiča. Kakšno je dete ko zagleda luč sveta! Saj bi brez skrbne ljubeče matere še živeti ne moglo. Nobena izmed vseh živih stvari ni tako nesposobna za življenje, ko pride na svet, kakor ravno človek. Tako je slaboten in nerazvit na duši in telesu, da bi moral poginiti, ako bi bil prepuščen sebi samemu, ako bi ne imel ljubeče matere.

Krščanska mati je ona, ki čuje nad življenjem svojega otročiča, ga hrani in o-

skrbuje in ko se polagoma razvijajo njegove telesne in dušne moči, ga odgojuje in vodi po pravi poti k njegovemu namenu, za katerega je ustvarjen.

Kako vzvišen, kako važen je torej poklic krščanske matere!

Glej, kakor izpolnuješ, krščanska mati, svoje dolžnosti do otrok, takšni bodo tvoji otroci, ko dorastejo. Oni ti bodo v veselje in tolažbo, ako si bila sama dobra, verna, krščanska mati. Nasprotno ti bodo pa v žalost in sramoto, ako nisi vcepila v njih srca krščanskega duha in jim nisi dala trdne verske podlage za njihovo prihodnje življenje.

Dobra odgoja otrok je velika umetnost in zato bi gotovo rada v tvojem težkem in tako odgovornem poklicu, krščanska

mati, dobila za vse to primeriega navodila, posebno bi ti zdaj s svojimi otroci skupaj v nebesih, izpolnovala te svoje dolžnosti na zemlji. Glej, takega navodila boš našla v življenju sv. Monike, ki je prekrasni zgled krščanskim materam in katero ti st em podajem.

Sv. Monika je bila rojena v mestu Tagasti v Severni Afriki leta 332. Tedaj je že vživala sv. Cerkev mir in prostost, prenehalo se je tristoletno krvavo preganjanje kristjanov. Nekaj let poprej je cesar Konstantin izdal odlok vsled katerega je bila dana svoboda in prostost sv. Cervi. Napočila je za njo ljuba pomlad po dolgi in hudi zimi. Kakor prinese pomlad naravi novo življenje, tako je dobljena prostost oživila sv. Cerkev, da je rodila prekrasne cvetke svetnikov in svetnic božjih. V tem srečnem času torej je naša svetnica sv. Monika zagledala luč sveta.

Njeni stariši so bili sicer plemenitega stanu, pa ne premožni, odlikovali so se, po

sebnost njena mati, po goreči pobožnosti in vzglednem krščanskem življenju; zato sta tudi skrbela na vso moč, da vcepi-ta v srce svoje hčere duha Kristusovega in njegovih nauk, da jo odgojita krščansko.

V družini je bila dobra in verna služkiuja, že priletna, ki je vzgojevala že očeta male Monike in je tudi na njegovo hčerko nad vse uspešno vplivala s svojo modro krščansko odgojo. Na Moniki se je tudi kmalu pokazal sad dolre in tako skrbne vzgoje. Še kot nežna deklica je kazala posebno vsmiljenje do vbogih in bolnikov. Njena srčna pobožnost se je razodevala po ljubeznivosti, prijaznosti in nebeškem miru, ki je odsvital z njenega obraza zato so jo ljubile, spoštovale in ubogale njene tovarišice. Kedar se je igrala z njimi, je zadostovala ena sama njena beseda, pa je bilo pri kraju vsako pričkanje, ki je nastalo med tovaršicami.

Sv. Monika in sv. Avguštin.

K tem darovom, ki jih je prejela od Boga in s katerimi jo je pripravljaj Bog, da bo mati velikega svetnika, so se pridružile še druge čednosti. Zadobila jih je posebno po prizadevanju in skrbni čuječnosti njene dobre odgojiteljice. Sv. Avguštin piše o njej takole:

S strogim nadzorstvom in modro odgojo jo je privadila njeno nežno srce, da se je urila v lepih čednostih. Izven skromnega obeda pri očetovi mizi ni smela piti niti malo vode, da bi jo s tem priučila zmernosti in jo storila močno za žrtve in premagovanje, brez katerega ne more biti nihče dober kristijan in ne postati svetnik. Tako, o moj Bog, si pripravljaj njo, ko niti oče niti mati nista slutila, kaj bo ona svoj čas postala. Podelil si ji milost, da je bila rojena v pobožni družini in odgojevana po nauku tvojega Sina ter je rastla v strahu božjem, ki je začetek modrosti. Pod modrim vodstvom starišev in vzgojiteljice je Monika preživela svoja mlada leta v strahu božjem in se tako vsposobila, da sprejme na se jarm zakonskega stanu, katerega ji je naložila previdnost božja.

Srečna je bila sv. Monika, ker je imela tako dobre in skrbne stariše. Srečen vsak otrok, čegar stariši se zavedajo svoje prve dolžnosti, da namreč odgojujejo svoje otroke v strahu božjem in skrbe za njihov časni in večni blagor.

Ta njihova dolžnost je najimenitnejša, pa tudi najtežavnejša ter odgovornosti polna. Stariši so namestniki božji, ker oni namestu Boga skrbe, da dosežejo o-

troci, ljubljenci božji, na svetu časno, po smrti pa večno srečo. Kolika čast za nje! Sam Bog, vladar nebes in zemlje, jih je izvolil za svoje namestnike na zemlji in jim izročil tako imenitno službo, da obvarujejo svoje otroke hudega na zemlji in jih pripeljejo v nebesa.

Otroci so namreč prava lastnina božja; Bog jih je ustvaril in pri sv. krstu sprejel za svoje otroke. Imajo neumrjočo dušo, ustvarjeno po božji podobi, ki je lepša in dragocenejša kot vse dragocenosti sveta; odrešena po Sinu božjem in posvečena po Sv. Duhu. In za ta dragoceni dar božji morajo stariši na zemlji skrbeti namesto Boga!

Kako vzvišen, kako imeniten poklic! Neizmerno bo njihovo plačilo, ako so dobro opravili ta posel, da so izredili svoje otroke za Boga in večno zveličanje. Nasprotno bo pa tudi neizmerno strašna kazen za one stariše, ki svojih otrok niso odgojili za Boga, za nebesa, ampak za pekel. Kakšen odgovor bodo oni dali, ko jih bo vprašal večni Sodnik: "Kje so otroci, katere sem vam izročil v varstvo? Moji so, nazaj jih hočem zdaj imeti!" Zato pravi Sv. Duh: "Boljše je brez otrok umreti, kakor zapustiti hudobne otroke." In sv. Janez Krizostom piše: "Z največjo ostrostjo bo božji Sodnik sodil tiste starše, ki so zanemarjali svoje dolžnosti in mu oropali otroke, katere je tako neizrekljivo ljubil, pa so jih izročili satanu. Prekletstvo božje bo zadelo take stariše, ker tako govori Bog po preroku: "Preklet, kateri delo božje slabo opravlja!" —

